

A LELKIISMERET HANGJA

Varga István élőben elhangzott tanításának nyers szövege
Budapest, 2024. december 1.

Isten Igéje a mi táplálékunk, a mi kenyérünk. Ma egy nagyon érdekes témát hoztam, ami szerintem hiánypótló, mert ilyen mélységekben, ahogy most igyekeztem összeállítani, még nem beszéltünk erről a témáról.

A lelkiismeretről lesz szó a mai alkalommal. Erről az én ismereteim szerint még nem sokat beszéltünk, nem is nagyon találtam róla keresztény tanításokat, pedig egy nagyon-nagyon fontos kérdés. A keresztények is furcsán állnak ehhez a kérdéshez, vagy sok esetben nem tudják hova tenni a lelkiismeret dolgát, hogy mit mond erről az Írás, de nagyon nagy bajban van ezzel a pszichológia is és nem tud kimerítő válaszokat adni a lelkiismeret kérdésére, hogy egyáltalán mi is ez a lelkiismeret, vagy mit kezdjünk vele, vagy hova tegyük.

De Isten Igéje beszél róla, ki is gyűjtöttem a lelkiismerettel kapcsolatos Igéket. Több mint harminc ilyen Ige van, az utalásokkal meg a hozzákapcsolódó Igékkel még több is. A Bibliának van nagyon komoly üzenete a lelkiismerettel kapcsolatban, hiszen a lelkiismeret egy olyan dolog, amitől nem tudsz megszabadulni, mert ott van benned és ott van minden emberben. Az ember egy erkölcsi lény, Isten képére és hasonlatosságára teremtett és éppen ezért van lelkiismerete. Ez az, ami megkülönbözteti az állatvilágtól. Biztosan láttál már olyan kutyust, amelyik behúzza a farkát, a szemei lesütve bűnbánóan, úgy érzi magát, mint hogyha állandóan bűnös lenne. Láttál már ilyen kutyuskát? De neki nincs lelkiismerete, bármennyire is úgy látszik, mert az állatoknak nincs lelkiismeretük, az állatoknak ösztönük van.

A keresztényeknek is különböző elképzelésük van a lelkiismeretről. Biztosan hallottátok már ezt, hogy az egyik válladon ül egy angyal, a másikon egy démon és sugdos a füledbe. Az angyalka az jó dolgokat sugdos, a démonka meg rossz dolgokat és úgy gondolják, hogy az angyalka a jó lelkiismeret, a rossz lelkiismeret pedig a démon. De hadd ábrándítsalak ki ebből benneteket! Nem így van, mert a lelkiismeret az emberben van, sőt, a lelkiismeret az Isten ajándéka. Tehát meg fogjuk ezt határozni.

Hogyan lehetne ezt mégiscsak közelebb vinni hozzátok? A lelki-szellemi dolgokat elég nehéz kézzelfoghatóvá tenni, de mégis talán ez egy jó példa lehet. A lelkiismeret tulajdonképpen olyan, mint egy egyszemélyes tárgyalóterem. Egyszemélyes tárgyalóterem, egy bírósági tárgyalás. Ez mind-egyikünkben lezajlik nap, mint nap. Képzeld el egy egyszemélyes tárgyalást, hogy néz ki? Ha mondjuk megnéznénk fizikai szinten, nagyon vicces lenne. Ott van a bíró, aki az ügyet tárgyalja, akinek igazságot kell tennie, közben leszalad, mert ő az ügyvéd is, megvédi magát, de ő az ügyész is, aki vádol. Most képzeljétek el ezt a fizikai szinten, milyen vicces lenne és, ha ez a valóságban is így történne ebben az egyszemélyes tárgyalóteremben, akkor mindenki mosolyogna, azt mondaná, hát ez egy agyrém!

De hidd el, hogy pontosan egy ilyen bírósági tárgyalás van benned, naponta többször, ahol a lelkiismereted egyszemélyben a bíró, a vádló és a védő is. Izgalmas dolog ez a lelkiismeret! Meg fogjuk nézni, hogy mit ír erről a Biblia és hogyan tudjuk ezt az Ige fényében vizsgálni és miért állítottam azt, hogy a lelkiismeret az Isten ajándéka. Azért, mert mindannyiunknak van lelkiismerete. Mi a lelkiismeret? Az gyakorlatilag egy belső hang, amely irányítja a döntéseinket, segít különbséget tenni a jó és a rossz között, tehát az emberi léleknek az egyik legfontosabb eszköze. A szellemünk összeköt bennünket Istennel és a döntéseinket a lélek szintjén hozzuk meg.

Gondolkodtam, hogy miért nem tanítanak erről keresztények? Azért, mert sokan nincsenek tisztában a szellem-lélek-test alapjaival. Nem különböztetik meg az ember szellemét a lélektől, holott az Újszövetségben 160-nál is több helyet számoltam össze, ahol *pneumát* ír. A *pneuma* pedig szellemet jelent, szemben a lélekkel, ami *pszühé*, vagy *pszükhé* görögül és az ember lelkét jelenti. A lélek az embernek az érzéki része, akarati része és az elme a gondolati része, ti már ezt tudjátok és az ember egy fizikai testben él.

Akkor mivel van kapcsolatban az ember lelkiismerete? A szellemével vagy a lelkével? Mindenképpen lelki szinten működik, de nagyon nehéz ezt szétbontani, mert a lelkiismeretünk folyamatosan változhat. Minden embernek van lelkiismerete és biztos hallottad már azt a szót, hogy lelkiismeretfurdalás, bűntudat. Azért fontos erről tanítani, mert az emberek a kárhozzátást, a bűntudatot a Szent Szellemnek tudják be, de ez teljesen téves, mert a Szent Szellem soha nem kárhozzat bennünket. A Szent Szellem soha nem ítél el. Jézus nem azt mondta, hogy egy olyan segítőt adok nektek, aki majd elítél benneteket, meg elítéli a bűnöst, hogy neked hatalmas bűntudatod legyen és, hogy igazán pocskul érezd magad a bőrödben, hanem pontosan fordítva.

Azért, mert a Szent Szellem a vigasztaló, a tanácsadó, Ő a paraklétosz, ami ügyvédünk, a mi védőügyvédünk, aki védelmez bennünket. Akkor mitől érzünk bűntudatot? Mi az, ami elítél bennünket? Itt jön be a képbe az, amiről nem sokat beszélnek, a lelkiismeret. Még egyszer mondom, hogy minden embernek van lelkiismerete és még valamit mondom: nem minden ember lelkiismerete egyforma. A lelkiismerete minden embernek különböző. Ez egy eszköz, amely összekötheti az embert Isten törvényével, vagy éppen a világ törvényeivel. Majd mindjárt rátérünk és meghatározzuk pontosan, hogy tulajdonképpen mi is ez a lelkiismeret.

Róma 2,15.

15. Mint akik megmutatják, hogy a törvény cselekedete be van írva az ő szívükbe; egyetemben bizonyosságot tévén arról az ő lelkiismeretük és gondolataik, amelyek egymást kölcsönösen vádolják vagy mentegetik.

Tulajdonképpen ez az az egyszemélyes tárgyalóterem, hogy a lelkiismeretünk képes bennünket vádolni, képes bennünket felmenteni és képes ítéletet hozni, erkölcsi ítéletet hozni. A keresztény életben a lelkiismeret nem csupán egy személyes iránytű, hanem a Szent Szellem munkájának az egyik kifejeződése is lehet, amely az igazság megismerésére és követésére ösztönöz bennünket. Egy iránytű az ember lelkiismerete. Irányítja az embert. Hogy jó dologra irányítja az embert, vagy rossz dologra, az egy más kérdés. Mindenféleképpen a lelkiismeret az egy belső ösztönző erő.

A mai tanításban, ebben a kis rövid időben, ami maradt, nyilván nem tudjuk kimeríteni a teljes témát, mert nagyon hosszú. Mit fogunk megnézni? Azt, hogy egyáltalán mi a lelkiismeret, hogyan határozza meg az Újszövetség a lelkiismeretet és milyen szerepet játszik a lelkiismeretünk a hitben való növekedésünkben és az Istennel való kapcsolatunkban. A Biblia tanítása, gyakori útmutatásai révén világossá válik az, hogy a lelkiismeretünkön finomhangolást kell végeznünk, hogy hogyan viszonyuljunk másokhoz például lelkiismeret kérdésében. Nem tudom, hogy erre marad-e még idő, de ezt is meg fogjuk nézni.

Tehát mi a lelkiismeret? Harmincöt helyen néztem meg az Igéből és igyekeztem a lelkiismeretről szóló igeverseket értelmezni, hogy milyen lehet egy lelkiismeret? Mit mond erről a Biblia? Mind a harmincöt igeverset nem fogom felolvasni, de egy közös nevezőt összeírtam magamnak és ezt a jegyzeteimből fogom felolvasni nektek.

Tehát a lelkiismeret a Biblia szerint lehet jó, erről tanít a Biblia, feddhetetlen, lehet tiszta. Erről számos Igét tudnék hozni. Az Apostolok cselekedetei 23,1, 24,16, 1Timóteus 1,5, majd néhány igeverset azért fel fogunk olvasni. Mi az, amit még összességében elmondhatunk? Az, hogy a lelkiismeretet meg lehet tisztítani. Erről is tanít a Biblia. Meg lehet fertőztetni, meg lehet mosni, tisztára mosni. Ezekről is mind-mind szólnak igeversek, hogy mit lehet csinálni a lelkiismeretünkkel. Ez a pozitív rész.

Nézzük, hogy milyen lehet még a lelkiismeretünk a Biblia szerint? Az 1Korintus 8,7, a 10,12 szerint a lelkiismeret például lehet gyenge. Hányszor hallottuk azt, hogy ennek az embernek nincs is lelkiismerete, vagy annyira érzékeny az ember. A lelkiismeret lehet megsebezhető például, az 1Korintus 8,12-ben találunk erre utalásokat. A lelkiismeret beszennyeződhet például. A lelkiismeret felháborodhat, elbátortalanodhat például a céltévesztésre. A lelkiismeret lehet rossz, vagy bűnös. Az ember nem bűnös, hanem majd pontosan meg fogjuk határozni, hogy mi a lelkiismeret, és én hiszem, hogy ha ezt meg fogjátok érteni, akkor nagyon-nagyon sokat fog nektek segíteni és nagyon sok megértést fog adni mindannyiunknak a lelkiismeret mibenléte.

A lelkiismeret kiéghet például a Csia fordítás szerint. Megbélyegezhető, mint egy forró vas. Tulajdonképpen akkor most mi is ez a lelkiismeret? A lelkiismeretnek fordítása az öntudatra, ha megnézzük a szó jelentését, arról, hogy mit tartasz helyesnek és mit tartasz helytelennek. Tehát miről szól a lelkiismeret? Mondom én, egy ítéletről van szó, egy olyan önismeret, egy belső öntudat arról, hogy mi az, amit helyesnek, vagy helytelennek tartasz.

Ez a te lelkiismereted. A lelkiismeret különböző erkölcsi normák alapján különböző eredményeket hoz az emberek számára. Tehát amit helyesnek, vagy helytelennek hiszel, az nem feltétlenül azonos azzal, ami valóban helyes, vagy helytelen. Mit tudunk akkor ebből megállapítani? Azt, hogy a lelkiismeret nem biztos, hogy minden esetben helyes iránytű. Hozhatnék példát erre: egy kannibál lelkiismeretfurdalás nélkül megeszik egy embert, ez semmilyen lelkiismeretfurdalást nem okoz neki. Látjuk azt, hogy keresztényeknek a lelkiismerete is különböző. Néha tesznek olyat, amin az ember elcsodálkozik, hogy hívő keresztény létére minden lelkiismeretfurdalás nélkül olyasmit tesz, ami nem helyénvaló és elcsodálkozol, hogy ez meg hogyan lehetséges. Úgy, hogy a lelkiismeret miatt, valakinek a lelkiismerete egy kicsit több mindent megenged, mint amit az Írás megenged.

Éppen ezért nagyon fontos, hogy a lelkiismeretünket be kell állítani, kalibrálni kell. Biztos láttál már olyan mérleget, amelyik nem pontosan mér, főleg, amikor fogyókúrázol, akkor mindig sokat mutat. Mondjuk, megveszel egy műszert, egy órát és az nem pontosan működik, akkor azt kalibrálni kell, be kell állítani, hogy helyesen mérjen. Isten nem véletlenül adta a lelkiismeretet, hanem azért, hogy hallgassunk rá és hallgatunk is rá és a lelkiismeretünk alapján hozunk meg néha döntéseket. A lelkiismeretünk alapján érzünk néha felmentést és érzünk néha vádlást. A lelkiismeret, a rossz lelkiismeret, amikor valakinek nincsenek rendben a dolgai, az olyan, hogy akár még az öngyilkosságig is elviheti az embert, mert mondjuk a lelkiismeret miatt nagyon mély büntudatot érez. Nem lát kiutat, nem lát megoldást.

A lelkiismeret az egy kegyetlen bíró és nem tudsz tőle megszabadulni. Azért is kell, hogy erről szóljak, hogy mindegy, hova mész, a lelkiismeretedet mindig magaddal viszed. Tehát a lelkiismeretről még egyszer: az a te öntudatod arról, hogy mi az, amit te helyesnek tartasz, vagy rossznak tartasz. Nem biztos, hogy az a helyes, vagy az a rossz, amit te annak tartasz, de ez egy belső öntudat, ami ott van benned, majd fogunk nézni példákat. Tehát a lelkiismeret az a belső ember hangja, amely irányt mutat az erkölcsi döntéseink folyamán. Ez a belső ösztönző segít felismerni a helyest és a helytelent, arra sarkall, hogy összhangban éljünk ezekkel az értékekkel. A keresztény szemlélet szerint a lelkiismeret Isten ajándéka, mely lehetővé teszi, hogy az ember Istennel való kapcsolatában hitelesen és felelősségteljesen tudjon élni. A lelkiismeret nem csupán emberi érzelm, vagy társadalmi normák eredménye, hanem a Biblia tanít erről. Most nézzük meg a Példabeszédek 20,27-et:

Példabeszédek 20,27.

27. Az embernek szelleme az Úrtól való szövétnek, megvizsgálja a szívének minden rejtekét.

Megállok egy pillanatra. Az Úrtól való szövétnek az embernek a szelleme. Az újjászületetlen ember elveszett. Az újjászületetlen, a Krisztussal nem kapcsolatban élő ember szelleme az a bukott ördögi, gonosz, emberi önző természet. Ezt a természetünket cseréli ki Isten, amikor újjászületünk, akkor Isten Szelleme és az ember szelleme eggyé válik. Tehát innentől kezdve Isten Szelleme bennünk él és táborot jár bennünk. Isten Szelleme megvizsgál bennünket. A bennünk lévő Isten Szelleme által képesek vagyunk gyógyulást elfogadni. Isten Szelleme bennünk él és azt mondja az Írás, hogy „megvizsgálja a szívnek rejtekét.” Azt is mondja, hogy a Szent Szellem még az Istennek a mélységeit is vizsgálja. Isten tudja a gondolatainkat, ismeri a lelkiismeretünket, ismer bennünket. Ismer mindenféle területen.

Ez azt jelenti, hogy a lelkiismeret Isten szellemi munkájának a része, amely tükrözi az Ő akaratát és az igazságát. És hogy jut el ez az igazság a mi lelkiismeretünkre? Hogyan formálja ez a mi lelkiismeretünket? Erről mindjárt fogok nézni Igéket.

A lelkiismeret működése. Mi a lelkiismeret feladata? Mi az, amit meg tudunk állapítani? A lelkiismeret értékeli a tetteinket, megítéli a tetteinket. Amikor lelkiismeretfurdalást érzel, sokan azt tanítják és még a felsőoktatásban is, teológián is van, ahol azt tanítják, hogy az Isten Szelleme elítéli a

bűn miatt az embert, de Isten Szelleme nem a hívő keresztényt ítéli el, hanem a világot ítéli meg! Óriási különbség és itt van az, amikor nem veszik figyelembe az embernek a lelkiismeretét. Mi az, ami elítél téged, amikor rosszat teszel? Ki az, aki még nem érzett soha lelkiismeretfurdalást? Én remélem, hogy ebben a teremben nem ül ilyen ember, mert az teljesen érzéketlen, annak kiégett a lelkiismerete. Az minden erkölcsi iránymutatás nélkül való.

Volt már, hogy rosszat tettél és mindenki előtt eltagadtad? Egyvalakit nem tudsz lerázni soha és ezt ne felejtse el! Az a saját lelkiismereted, mert lehet, hogy mindenkit becsapsz, lehet, hogy mindenkit átversz, mindenkinek mondod, hogy minden rendben és közben a lelkiismereted pontosan tudja azt, hogy amit te teszel az jó, vagy rossz. A lelkiismeretedet bármennyire szeretnéd száműzni, bármennyire szeretnéd kiűzni a testedből, nem tudod, mert fog mondani ítéletet fölötted. Vagy fölment téged, vagy büntudatot okoz neked, lelkiismeretfurdalást, ahogy ezt a világ szokta mondani.

A lelkiismeretünk egy műszer, de van, hogy egy GPS is nem jól van kalibrálva, nem jól van beállítva. Ki az, akit már vitt el GPS a sűrűbe? Akik autóztok, tudjátok, főleg ezek a régi GPS-ek, most már az újabbak hál' Istennek jobbak. Egyszerűen volt, hogy úgy elvitt bennünket, hogy egyszer majdnem belementünk a Dunába. Még a régi GPS volt. Azért, mert nem megfelelően volt beállítva, nem megfelelően volt kalibrálva. Az ember lelkiismerete is lehet rosszul kalibrált. Lehet rosszul beállított és ugyanúgy elvihet a helytelen irányba. Teljes lelki nyugalommal, lelkiismeretfurdalás nélkül bemész a sűrűbe, kárt okozol másoknak és egy rossz erkölcsi ítélet van benned, közben teljesen jól érzed magad belül.

Mi az, amit értékel a lelkiismeretünk? A tetteinket, még a gondolatainkat is, a szándékait is és ezek alapján a lelkiismeretünk kimondja az ítéletet. Minden nap ez játszódik le bennünk és mindezt a lelkiismeret végzi. Fogunk nézni ezzel kapcsolatban Igéket.

Két alapvető funkciója van a lelkiismeretünknek. Az egyik az irányítás, segít eligazodni a jó és a rossz között, irányt mutatva a helyes cselekvéshez. Kérdezhetnéd, akkor mit csinál a Szent Szellem? A Szent Szellem, majd mindjárt szó lesz arról is, külön fogok róla beszélni. Nyilván a lelkiismeretünkre sok minden befolyással van, majd erről is beszélek, fölirtam sorba, hogy semmit ne felejtsek ki. Az ember lelkiismerete segít eligazodni a jó és a rossz között, irányt mutat a helyes cselekvéshez. Mint hívő keresztény, bennünket a Szent Szellem is segít, hogy a lelkiismeretünk a helyes irányba legyen beállítva és jó irányba vezessen bennünket, de nyilván nem csak a Szent Szellem van ránk hatással sajnos, hanem van egy hústestünk is, van egy külvilág is.

Amint már mondtam, két alapvető funkciója van a lelkiismeretünknek. A másik a figyelmeztetés, ha eltérünk az erkölcsi normáktól. A lelkiismeret büntudatot kelt, amely visszahív bennünket Istenhez és az igazsághoz. A lelkiismeret egy nagyon jó vezető tud lenni a számunkra.

Az a büntudat, amiről én beszélek, az nem a bűnösség tudat. Egy kereszténynek nem kell, hogy büntudata legyen, hanem igazságtudata legyen, megigazultság tudata, mert Krisztus bennünket megigazított. Ez nem isteni ítélet, amikor a lelkiismereted elítél téged, hanem ez a te önismeretednek az ítélete, mert te önmagad tudod, hogy rosszat tettél és ilyenkor egy egészséges büntudatot érzel.

Ez nem azt jelenti, hogy bűnösséget érzel Isten előtt. Nem Isten ítél el, hanem a te lelkiismereted mondja azt, hogy hé, haver, ezt nem jól csináltad, ez így nincs rendben! Ezt az ítéletet mindenkinek kimondja a lelkiismerete. Nyilván ezt a lelkiismeretet el lehet nyomni, lehet sok mindent csinálni ezzel, de a helyes, jól beállított lelkiismeret, amikor figyelmeztet bennünket, amikor érezzük, hogy ez így nem jó, a lelkiismereted szól hozzád, akkor ez egy figyelmeztetés arra, hogy térjünk vissza a helyes úthoz.

Tehát a lelkiismeretünk alapján döntünk. Luther Mártonnak van egy nagyon híres mondása. 1521-ben, úgy tudom, április 17-én volt a wormszi disputa, ahol Luthert odaállították a bíróság elé és arra akarták kényszeríteni, hogy vonja vissza a tanításait. Van egy nagyon-nagyon híres mondása, egy nagyon híres kijelentése, amit akkor válaszolt: Az én lelkiismeretem az Isten Igéjének a foglya. Azt mondja, nem tehetem, hogy visszavonjam ezeket a tanításokat! Tehát a lelkiismeret annyira erős tud lenni, egy ép, erős lelkiismeret, hogy akár az élete sem volt drága. Egyébként elhatározták, hogy ki-végzik, csak Bölcs Frigyes elrabolhatta és Wartburg várában lefordította németre a Bibliát, ami egy

nagyon-nagyon híres munkája volt. Azt mondja, hogy nem tehetem, nem vonhatom vissza a tanításaimat, mert az én lelkiismeretem az az Isten Igéjének a foglya. Ilyen a helyes lelkiismeret. Ez nem jelenti azt, hogy Luther mindent tökéletesen tanított és nem hibázott, vagy nem voltak akár teológiai tévedései, de akkor is a legjobb lelkiismerete szerint, a legjobb meggyőződése szerint döntött még akkor is, hogyha ez az életébe kerülhetett volna. Nem engedte meg a lelkiismerete azt, hogy másképp tegyen, mint amit ő helyesnek ítél az Isten Igéje alapján.

Ezért fontos, hogy a lelkiismeretet Isten Igéje által folyamatosan tisztítsuk és fejlesszük. Mint az előbb mondtam, a bibliai igeversek támogatják azt, hogy a lelkiismeretet meg lehet tisztítani a holt cselekedetektől is.

Most nézzük meg, hogy milyen kapcsolata van a lelkiismeretünknek a Szent Szellemmel, hogy tisztázzuk ezt is. A lelkiismeret működésének alapját a Szent Szellem kellene, hogy adja egy hívő keresztény számára. Tehát nem csak vezet minket, hanem megerősíti a lelkiismeretünket is, hogy összhangban legyen Isten akaratával. A Szent Szellem megerősít bennünket, Ő a mi segítőnk, segítségére van a mi hitetlenségünknek, erőtlenségünknek és a lelkiismeretünket is megerősíti.

Róma 9,1.

1. Igazságot szólok Krisztusban, nem hazudok, lelkiismeretem velem együtt tesz bizonyosságot a Szent Szellem által.

Ez a helyes keresztény ismeret, hogy a Szent Szellem által képes bizonyosságot tenni. Ez azt mutatja, hogy a lelkiismeretünk nem önálló erkölcsi iránytű, hanem a Szent Szellem segítségével pontosabbá és megbízhatóbbá tehetjük. Az ember lelkiismerete önmagában véve nem alkalmas arra, hogy az igazság útján vezesse. Tehát nem egy megbízható iránytű. Hányszor mondják a világban, hogy cselekedj a lelkiismereted szerint! Minden embernek más a lelkiismerete. A lelkiismeret az nem az igazság. A lelkiismeret az ember önismerete, mint ahogy ezt már az előbb mondtam, egy önismeret, egy tudat arról, hogy mit tartunk helyesnek és mit tartunk helytelennek.

Amikor a lelkiismeretünk jól működik, akkor nem csak a saját életünket irányítja a helyes úton, hanem másoknak is példát mutathatunk. Nagyon fontos, hogy a lelkiismeretünk ép legyen és helyes legyen, mert a lelkiismeret el is torzulhat. Mindjárt megnézzük, hogy mit ír erről az 1Timótheus 4,1-es és 2-es igeverse. A Biblia arra figyelmeztet, hogy a lelkiismeret sérülhet, ha az ember folyamatosan figyelmen kívül hagyja azt, vagy ha gonosz, céltévesztő, vagy akár úgynevezett bűnös életmódot folytat.

1Timótheus 4,1–2.

1. A Szellem pedig nyíltan mondja, hogy az utolsó időben némelyek elszakadnak a hittől, hitető szellemekre és gonosz szellemek tanításaira figyelmeztvén.

2. Hazug beszédűek képmutatása által, kik meg vannak bélyegezve a saját lelkiismeretükben.

Tehát ez akkor történik, ha nagyon sokáig figyelmen kívül hagyod Isten Igéjének a tanítását. A lelkiismeretet a szívhez köti a Biblia. A Jeremiás 31-ben azt olvassuk, hogy majd egy új szövetséget fog Isten kötni Izrael házával, ezt ígérte Jeremiás korában, aki 600 évvel Krisztus születése előtt volt próféta, hogy majd egy olyan szívet fog nektek adni, hogy kiveszi a kőszívet belőletek és egy hússzívet fog adni helyette.

A szív az embernek a legbenső részét jelenti. Jelentheti ez néha együtt a szellemünket és a lelkiismeretünket is, de a lélekhez köti leginkább a Biblia. Tehát megkeményülhet, torzulhat a lelkiismeret és ez veszélyes lehet az ember számára, mert megakadályozza abban, hogy felismerje Isten akaratát. El lehet nyomni a lelkiismeretet. Amikor tudod, hogy rosszat tettél, amikor helytelenül tetted, de mit csinálsz? Félre tolhatod a lelkiismeretedet és fölmentheted magad, hogy nem számít, mert ez belefér! Ezért sokszor látjuk, hogy az eltorzult lelkiismeretű emberek olyan dolgokat tesznek, például hazudoznak rendszeresen és ez nekik belefér. Miért? Mert eltorzult a lelkiismeretük, mert félretolták Isten Igéjét.

Voltak olyan keresztények, akiket el kellett küldenünk a gyülekezetből, mert loptak, kicsaltak pénzeket a másiktól és ezt teljes jó lelkiismerettel tették. A végén még ugrált is és mosolygott, képes volt az emberek szemébe nézni és semmilyen lelkiismeret furdalása nem volt. Ez egy teljesen

eltorzult lelkiismeret és egy ilyen lelkiismerete lehet akár kereszténynek is. Félre lehet tolni ezeket a dolgokat, félre lehet tenni az embernek a lelkiismeretét, át lehet lépni rajta. Egy dolgot nem tudsz, nem tudod kidobni magadból, mert ott van benned.

Miben akadályozhatja az embert? Hogy felismerje Isten akaratát és a helyes utat. Egy eltorzult lelkiismeretnek mik a jelei? Érzéketlenség a gonosszággal szemben. Egy eltorzult lelkiismeret érzéketlené válhat minden dologgal szemben. Az ember már nem érzékeli a gonoszt, nem érzékeli a rosszat, ez egy eltorzult lelkiismeret. Aztán lehet az ellenkező irányba is eltorzulva a lelkiismeret, amikor az embernek túlzott az önvádja, amikor túlzott szigor van, túlterhelt lelkiismeret, indokolatlanul érez büntudatot. Hányszor volt az, hogy büntudatot éreztél, holott nem kellett volna?

Tehát két szélsőség is van. Vagy az egyik irányba tolódik el, vagy a másik irányba. Tehát nagyon fontos az, hogy a lelkiismeretünket tisztán tartsuk és jó lelkiismeretünk legyen. Vagy lehetnek olyan erkölcsi normák is, ez a relativizmus. Az erkölcsi normák eltorzulása a személyes érdekeken alapuló igazságérzet. Igaza van, mert xy mondta. Hallottuk ezt néhányan? Ez is egy eltorzult lelkiismeret. Azért, mert ő mondta, ez igaz. Ezért mondja a Biblia, hogy ne legyetek személyimádók. Mind-egy, hogy egy kedvenc személy hazudik, vagy egy ünnepezt sztárnak milyen az élete, hogy erkölcsileg egy nulla, de mégis támogatják az emberek, mert az xy mondta. Ez is egy eltorzult lelkiismeret. Ez az igazságérzet különféle érdekekhez, vagy csoportokhoz kötődik.

Miért fontos a lelkiismeretnek a tisztasága? A tiszta lelkiismeret a legfontosabb egy hívő keresztény életében. Nézzük meg az Apostolok cselekedetei 24,26-ot. Mit mond Pál?

Apostolok cselekedetei 24,26.

16. Ebben gyakorlom pedig magamat, hogy botránkozás nélkül való lelkiismeretem legyen az Isten és emberek előtt mindenkor.

Amikor Pál apostol ott állt Festus előtt meg Agrippa király előtt és kihallgatták, akkor a következőt mondta – ez megdöbbenő a Pál múltját ismerve –, hogy én tiszta lelkiismerettel szolgáltam mindenkor Istent. Húha, tényleg Pál? Tényleg így volt? Most nem hazudsz? De nem hazudott, mert Pálnak tiszta volt az ismerete. Tiszta volt az önismerete akkor is, amikor a keresztényeket gyilkolta. Mert ő nem tudta, hogy ez egy rossz lelkiismerete, mert ez volt az ő belső tudata. Ezt tartotta ő helyesnek legbelül, hogy ez a keresztény társaság egy istentelen pogány banda, ezt ki kell irtani, ezeket meg kell ölni.

Amikor Pál megtért, amikor volt a pálfordulás, látjuk, hogy az ember lelkiismerete hogyan változhat és hogyan függ a neveltetésétől, attól, hogy hol szocializálódott, mit tanult, mire tanították. Az ember lelkiismerete így hoz egy belső értékrendet, ami alapján megállapítja, hogy valami helyes, vagy helytelen. Ez minden embernél változó.

Mit biztosít a tiszta lelkiismeret? Pál apostolnak tényleg tiszta volt a lelkiismerete. Az nem azt jelenti, hogy a helyes dolgot tette. Nem azt jelenti, ha tiszta lelkiismeretből tette, hogy akkor az igazságot cselekedte, vagy éppen fordítva, hogy hamisságot cselekedett. Van erre is példa.

Amikor odaállították a tanítványokat a szanhedrin elé, hogy miért hirdetitek ezt a Krisztust, akkor mit mondott Péter? Nekünk inkább Istennek kell engednünk. Lehet, hogy volt lelkiismeret-furdalása, nem tudjuk, mert a Biblia azt is tanítja, hogy engedelmeskedjete az előljáróitoknak, de ilyenkor felülírta. Vagy, amikor Péternek leereszkedett a kosár, mielőtt Kornéliusz házába vitték az Apostolok cselekedeteiben és mindenféle csúszómászó állat, tisztátalan állat volt benne, amit a zsidók nem ehettek és Isten azt mondta neki: Péter, öljed és egyél! Ha ő akkor a lelkiismeretére hallgat csupán, akkor mit csinál? Bizony nem nyúl hozzá ahhoz az ételhez.

De a lelkiismeretünket fölül kell, hogy írja Isten Igéje és Isten igazsága. Ez Péter esetében megtörtént. Ő ilyenkor nem a lelkiismeretére hallgatott, mert a lelkiismeret lehet rossz tanácsadó is.

Tehát amikor azt mondják neked, hogy hallgass a lelkiismeretedre – igen, hallgass a lelkiismeretedre, de a tiszta lelkiismeretre hallgass, ne pedig az eltorzult lelkiismeretre! A tiszta lelkiismeret mit biztosít? Azt, hogy békességben élhessünk önmagunkkal. Az az ember, akinek állandóan baja van saját magával, aki folyamatosan elítéli magát, aki haragszik a világra, haragszik saját magára, nem él békességben önmagával. Annak nincs belső békéje.

Mit mond Jézus? Békességet hagyok nektek. Nem úgy adom nektek, ahogy a világ, ne nyugtalankodjék a ti szívetek, se ne féljen – mondja az Írás. Tehát a tiszta lelkiismeret biztosítja az embernek a békességét, elsősorban önmagával. Ha önmagával nincs jóban, akkor nem lesz jóban másokkal sem. Ha önmagát elítéli, állandóan kárhoztatja, ha önmagáról állandóan úgy beszél, hogy ő micsoda rossz meg akármilyen, akkor úgy fog beszélni másokról is. Mert van egy rossz mércéje, van egy szélsőségesen eltorzult lelkiismerete. Nincs rendben ez a dolog. A másik az, ha torz a lelkiismerete, akkor nem lehet a kapcsolata jó Istennel sem.

Fontos dolog ez a lelkiismeret szerintetek? Nagyon, nagyon fontos. Megnézzük egy kicsit összegezve, amiről eddig beszéltünk, hogy mi is a lelkiismeret. Isten ajándéka, amely segít eligazodni az élet bonyolult erkölcsi kérdéseiben, ugyanakkor szükséges, hogy folyamatosan tápláljuk, tisztítsuk az Isten Igéje és a Szent Szellem vezetése által. Ez által nem csak a személyes hitünket erősítjük meg, hanem mások számára is példát tudunk mutatni.

A lelkiismeret tisztasága és helyes működése kulcsfontosságú ahhoz, hogy Isten akaratában járjunk. Kezd már úgy derengeni nagyjából, hogy mi az a lelkiismeret, egyáltalán hogyan működik ez a lelkiismeret? Ez egy nagyon-nagyon fontos üzenet lesz szerintem sokak számára, akik állandó lelkiismeretfurdalást, állandó önkárhoztatást éreznek, mert megértik, hogy az nem Isten ítélete.

Nem Isten ítél el ilyenkor, amikor pocsékul érzed magad. Némelyik keresztény tényleg úgy jár, mint az a kutyus, akit az előbb említettem, hogy állandóan le van hajtva a feje, állandó büntudata van és állandóan a bűnösség érzéséről beszél. Ez egy eltorzult lelkiismeret. Ez nem a tiszta lelkiismeret, ami folyamatosan egyenesben tartja.

Szüneidészis görögül a lelkiismeret. Több mint harminc alkalommal fordul elő ez a szó a görögben. A szó jelentése, hogy együtt tudni, vagyis közös tudás. Tudjuk azt az öntudatunkból, tehát a jónak, vagy a rossznak az ítélete. Egy összetett kifejezés és arra utal, hogy a lelkiismeret az ember belső képessége, amely az ember lelkében hat, irányítja az érzéseinket, az akaratunkat, de az elmében formálódik meg.

Tehát vagy összhangban van Isten akaratával, vagy ellene van. Ezt még egyszer elmondom, mert egy kicsit bonyolult. A lelkiismeret az ember belső ítélőképessége, amely az ember lelkében hat. Mire hat? Irányítja az érzéseinket.

Ha büntudatod van, hogy érzed magad? Pocsékul. Ha már volt ilyened, akkor tudod. Valamit elrontottál tudatlanul, vagy véletlenül és akkor tudod. Irányítja az érzéseinket. Irányíthatja az akaratunkat is. A lelkiismeret alapján akarhatunk olyan dolgokat, amiket a lelkiismeret diktál. Mindez hol dől el? Az ember elméjében, mint ahogy minden az elménkben van. Formálja az elménket. Ezek a döntések lehetnek összhangban Isten akaratával, de lehetnek ellene is. Ez egy nagyon-nagyon érdekes dolog.

Az Újszövetség tanításaiban a lelkiismeret nagyon-nagyon fontos szerepet játszik, sokkal nagyobb, minthogy eddig hallottunk róla és itt az ideje jobban megismerni. Az ember erkölcsi életének irányításában és a büntudat felébresztésében van, amikor az ember eltér Isten parancsaitól. Tehát amikor egy hívő keresztény odáig jut, hogy már nem számít a házasságtörés, amikor már nem számít az, hogy valaki lop, hogy valaki hazudik, valaki csal, vagy bármi, ez egy eltorzult lelkiismeret. Az a lelkiismeret egy sérült lelkiismeret. Ilyen lelkiismerete nem csak a világnak lehet, hanem a kereszténynek is. Mivel ez az önértékrendje, ezen önértékrend alapján állapítja meg és hozza meg a döntéseit, hogy mi helyes és mi helytelen. Az, hogy helyes, vagy helytelen, ez nézőpont kérdése. Lelkiismeret kérdése.

Sokszor félreteszik, eltapodják a lelkiismeret belső hangját és ilyenkor az ember lelkiismerete olyan mértékben sérülhet, hogy egyszerűen teljesen letér Isten útjáról és figyelmen kívül hagy minden erkölcsi útmutatást. Pedig az ember egy erkölcsi lény is. Tehát a Biblia tele van erkölcsi útmutatásokkal is. Mikor erről beszélünk, akkor mindig megvádolnak minket, hogy milyen vallásosak vagyunk. Ez nem vallásosság. Ez Isten rendszere, amely vezeti a hívőt.

Isten azt akarja, hogy egy hívő, egy Krisztusban hívő ne olyan legyen, mint egy pogány ember. Ezért szeretné Isten, ha mi jó lelkiismerettel lennénk. Pál apostol gyakran hivatkozik a lelkiismeretre. Pál leveleiben fordul elő legtöbbször ez a *szüneidészis* szó.

Róma 2,14–15.

14. Mert mikor a pogányok, akiknek törvényük nincs, természettől a törvény dolgait cselekszik, akkor ők, törvényük nem lévén, önmaguknak törvényük:

15. Mint akik megmutatják, hogy a törvény cselekedete be van írva az ő szívébe; egyetemben bizonyoságot tévén arról az ő lelkiismeretük és gondolataik, amelyek egymást kölcsönösen vádolják vagy mentegetik.

Ha Isten nem adott volna az embernek lelkiismeretet, gondoljatok bele, hogy milyen szörnyű világ lenne! Az emberi lelkiismeret sok mindentől visszatartja az embert és persze egy rossz lelkiismeret sok mindenre ráveszi az embert.

Az ember egy erkölcsi lény is, nem erkölcs nélkül való és ezt lehet figyelmen kívül hagyni. Pál apostol pont ezt hányja a pogányok szemére, hogy bár Istent megismerték, tudták, hogy Ő kicsoda, mégis figyelmen kívül hagyták. Féltetolták, elnémították a saját lelkiismeretüket Isten dolgaival kapcsolatban.

A világ ma pontosan ugyanezt teszi. Ugyanezt teszi az abortusz kérdéssel, ugyanezt teszi az LMBTQ kérdéssel és lehetne folytatni. Eltorzult lelkiismeretű embereket gyárt sorban, akik eltérnek Isten igazságaitól, Isten törvényeitől, Isten szándékától, az Isten által alkotott rendtől.

Mi a bűn? Az Isten rendjének megsértése. Ezt nevezhetjük bűnnek gyakorlatilag. Teljes lelki-furdalás nélkül képviselnek emberek helytelen dolgokat és mindezt tiszta lelkiismeretből teszik. Ez a vicc az egészben ezzel a lelkiismerettel. Mert eltorzult, elidegenült az isteni fajta élettől. Ennek óriási veszélyei vannak.

Egy erkölcsi romlás hozhat magával gazdasági romlást és sok mindent. Állandóan szidják, hogy hol van Isten, mert lövöldözés volt az iskolában. Hol lenne Isten? Ott, ahova küldtétok, kirúgtátok az iskolából, kirúgtátok a gyermeknevelésből! Majd az LMBTQ fölneveli a gyermekeidet, például.

Nem szeretnék politizálni, csak ezek aktuális kérdések ma az életünkben. Miről van itt szó? Egy teljesen eltorzult lelkiismeretről, ami figyelmen kívül hagyja Isten Igéjét és Istennek a beszédét. Ugye nem csak az egyéni döntéseinket segíti a lelkiismeretünk, hanem az Istennel való kapcsolatunk állapotában is fontos szerepet játszik. Ezt már az előbb említettem.

Pál apostol szerint a tiszta lelkiismeret a hit követeléseinek egyik alapvető eleme.

1Timótheus 1,5.

5. A parancsolatnak vége pedig a tiszta szívből, jó lelkiismeretből és igaz hitből való szeretet:

Látjátok, hogy itt is említi Pál a tiszta lelkiismeretet és az igaz hitből való szeretetet. Ezt mutatja, hogy a lelkiismeret tisztasága nélkül az ember könnyen eltérhet a hit útjáról.

A lelkiismeretnek négy fő szerepe, feladata van az Újszövetség szerint. Az első a figyelmeztetés, hogy a lelkiismeret felhívja a figyelmet a gonoszra, a céltévesztésre, a bűnre és annak következményeire. A bűn tönkre teheti az embert, függetlenül attól, hogy Jézus már leszámolt a bűnnel. Mi nem vagyunk bűnösök, nincsen bűnprobléma, hanem bűnös probléma van, illetve bűnös cselekedet probléma van, céltévesztés, egy rossz irány. Ilyenkor figyelmeztet a lelkiismeret.

A második: útmutatást ad, segít eligazodni erkölcsi kérdésekben és segít abban, hogy helyes döntéseket hozzunk és tényleg aszerint a tiszta lelkiismeret szerint cselekedjünk.

A harmadik: büntudatot ébreszt. Ez nem az a fajta büntudat, hogy a bűnösség tudata. Jól értsétek, amit mondok, mert a büntudatnak nem kell egy hívő keresztény részének lennie, viszont föl kell ismernie a bűnt, a céltévesztést, azt, ami nem Isten szerint való. Ha az ember eltér Isten akaratától, a lelkiismerete büntudatot kelt. Itt tévesztik össze, hogy a Szent Szellem ítél el. Nem a Szent Szellem ítél el, hanem a saját lelkiismerete ítéli el az embert. A Szent Szellem nem ítél el senkit. A Szent Szellem egyetlen keresztényt sem ítél el és ezt már sokadszor mondom, hogy megjegyezzétek. Ez nagyon fontos! Nem tudnak különbséget tenni a Szent Szellem, a lélek, meg a lelkiismeret között hívő keresztények. Azért is tartom fontosnak ezt az üzenetet, hogy ezt értsük meg. Biztos, hogy egy

kicsit jobban helyre tesz bennünket. Ha most egy kicsit tömény, amit mondok, akkor majd visszahallgatjátok a felvételnél, hátha jobban eligazodtok, vagy jobban összezavarodtok, nem tudom, de segít eligazodni erkölcsi kérdésekben és segít helyes döntést hozni.

Isten akaratából a lelkiismeret úgy van megalkotva, hogy az büntudatot kelt és arra ösztönzi az embert, hogy megtérjen. Megtérjen a céltévesztéséből. A lelkiismeret segít nekünk, ösztönöz.

A negyedik pedig, ami nagyon fontos: a lelkiismeret békesség forrása. Ha nem jó a lelkiismereted, akkor nem lehet békességed, sem saját magad, sem az emberek, sem Isten számára. Ha nem találsz belső békét, akkor nem találsz semmilyen nyugalmat.

A Szent Szellem és a lelkiismeret együttműködése. Itt majd Csia fordítást is meg fogunk nézni, és Egyszerű fordítást is. Az Újszövetség tanítása szerint a Szent Szellem közvetlenül hat a lelkiismeretre, hogy Isten akaratához igazítja. A Szent Szellem segít nekünk kalibrálni a lelkiismeretünket. Segít nekünk azt a bennünk levő irányítót helyesen beállítani, hogy a GPS-ünk helyesen vigyen bennünket, ne vigyen bennünket mellékvágányra. Itt jön a Szent Szellem szerepe. A Szent Szellem együttműködik a lelkiismeretünkkel, mert az emberi lelkiismeret önmagában hibázhat. Erre már az előbb hoztam példákat. Nézzük a Róma 9,1-et.

Róma 9,1. Csia Lajos fordítás

1. Igazságot szólok a Krisztusban, nem hazudok, lelkiismeretem a Szent Szellemmel együtt tanúskodik,

Nézzük meg az Egyszerű fordításból is, az talán jobban érthető, kortárs nyelv szerint.

Róma 9,1. Egyszerű fordítás

1. Igazat mondok, nem hazudok, hiszen Krisztusban élek, és tanúskodik erről a Szent Szellem által megvilágított lelkiismeretem is,

Fontos dolog megérteni a lelkiismeret és a Szent Szellem kapcsolatát, hogy a Szent Szellem által megvilágított lelkiismeret, az a tiszta, az a megbízható lelkiismeret. Ez arra is utal, hogy a Szent Szellem megerősíti, irányítja a lelkiismeretet, hogy összhangban legyen Isten igazságával. A lelkiismeret ebben a tekintetben megbízható, hogy a Szent Szellem által vezérelt, és irányított. Ha képes felülírni az érzéseinket, a korábbi rossz mintáinkat, a korábbi rossz bevett gyakorlatainkat, akkor igenis az ember lelkiismerete lehet egy jó irányító. Az ember sokszor a saját erejéből képtelen helyesen cselekedni, a Szent Szellem vezetése által képes lesz összhangban élni a saját lelkiismeretével.

Nézzük a következő témát, az is izgalmas, a lelkiismeret és az ítékezés kérdése. Az Újszövetség arra figyelmeztet minket, hogy a lelkiismeret ne váljon az ítékezés eszközévé. Nagyon sokszor válnak a rossz, eltorzult lelkiismeretű emberek ítéltbíróvá. Mindez a saját rossz lelkiismeretükből fakad. Most jön a karácsony például és van, akinél meglátják a fenyőfát és az rossz lelkiismeretet okoz, mert visszavezetik valamilyen pogány kultúrákhoz. Honnan származik ez a rossz lelkiismeret? Onnan, hogy ezt alakította ki, ezt tanították neki. Holott egy fenyőfa se nem jó, se nem rossz, se nem bálvány, mert mindössze egy tárgy. Attól függ, hogy milyen hittartalmat társítasz hozzá. Engem például Isten örökkévalóságára emlékeztet és akkor ez egy helyes hit. Jó lelkiismerettel fölállítjuk otthon is a fenyőfát, meg itt is. Van, akinek ez megbotránkozást fog okozni a lelkiismerete miatt, mert úgy gondolja, hogy akkor ő bünt fog elkövetni és Isten ellen vétkezik, és egy rossz történelmi hagyományt ápol és ebből mindenféle eltorzulások vannak. Máris jön az ítékezés. Miből fakad az ítékezés? Egy rossz lelkiismeretből. Pál apostol a korinthusi gyülekezetben uralkodó megosztottságra utalva írja a következőt:

1Korinthus 4,3–4.

3. Rám nézve pedig igen csekély dolog, hogy tőletek ítéltessem meg, vagy emberi ítéletnaptól; sőt magam sem ítélem meg magamat.

4. Mert semmit sem tudok magamra mondani, de nem ebben vagyok megigazulva; aki ugyanis engem megítél, az Úr az.

Nézzük az Egyszerű fordításból, megint egy kicsit fog nekünk segíteni.

1Korinthus 4,3–4. Egyszerű fordítás

3. Én azonban nem törődöm vele, mi a véleményetek rólam, és hogyan ítélték meg engem. Az sem érdekelne, ha a bíróság ítélné felettem, sőt, még én sem mondom ítéletet magamról.

4. Bár a lelkiismeretem tiszta, ez még nem bizonyítja, hogy ártatlan vagyok. Maga az Úr fog felettem ítélni!

Látod, hogy Pál azt mondta, hogy majd az Úr fog ítélni, de Pál, amit tett, azt tiszta lelkiismeretből tette. Az Isten iránti odaszántságból. A Szent Szellem vezetése általi tiszta lelkiismerettel cselekedett a korinthusi gyülekezetben is, amikor megfeddte őket. Azt mondja, hogy nem érdekel az ellenvélemény, hogy a ti szokásaitok, a ti pogány kultúrából jött eltorzult lelkiismeretek nektek mit enged meg és mit diktál, hanem azt mondjuk, hogy márpedig ez a helyes. Ragaszkodnunk kell és meg kell őriznünk a tiszta lelkiismeretünket, mert nem tudod becsapni magadat. A lelkiismereted fog ítéletet mondani. Vagy felmentő, vagy kárhozható ítéletet. Vagy azt mondja, hogy ez így rendben van és békességet hoz, vagy vádlást. Vagy felmentést, vagy igaz ítéletet.

Nézzük, hogy milyen figyelmeztetései vannak az lelkiismerettel kapcsolatban az Újszövetségnek. A végére biztos, hogy nem jutunk ennek a témának és még elő fogjuk hozni, mert nagyon fontos. Az újszövetség több helyen is figyelmeztet a lelkiismeret helytelen használatára, vagy elhanyagolására. Pál szerint a lelkiismeret megkeményedhet, ha az ember nem hallgat rá.

A kemény szív, a szív keménysége. Nézzük az 1Timótheus 4,2-t, az Egyszerű fordítás szerint.

1Timótheus 4,2. Egyszerű fordítás

2. Ezeket képmutató és hazug tévgyakornokok terjesztik, akiknek a lelkiismerete már kiégett.

Itt ezt a szót használja, a Csia is ezt használja, hogy kiégett. Kiégett lelkiismeret! Ez azt jelenti, hogy érzéketlen. Érzéketlen az erkölcsi jóra. Érzéketlen Isten Igéjére, érzéketlen a Szent Szellem vezetésére. Egy kiégett lelkiismeretű ember benső állapotára nem mondható el, hogy békességben van. Ez azt jelenti, hogy az ember folyamatosan figyelmen kívül hagyja a lelkiismeretének a hangját, érzéketlenné válhat, képtelenné teheti őt az erkölcsi ítélet meghozatalára. Nem tud helyes erkölcsi ítéletet hozni.

A megkeményedett lelkiismeretnek van három jele. Érzéketlenség a gonosszal szemben. Ez az ember már nem érzi a tetteinek a súlyát. Igazából nem is érdekli, hogy másoknak milyen károkat okoz, mit tesz, milyen gonoszságot tesz. Egy kiégett lelkiismeret. Van például a másik, a hamis igazságérzet. A torz lelkiismeret elfogadhatónak tekinti az erkölcstelen viselkedést is. Már nem okoz neki büntudatot. Erről az egészséges belső figyelmeztetésről, büntudatról beszélek, ami arra szolgál, hogy kiigazítsa az embert. Ez nem azt jelenti, hogy az ember elítélje magát. Még egyszer mondom, ez az ítélet nem Istentől jön, hanem belülről. Ez egy önvédelmi mechanizmus, amit Isten adott nekünk arra, hogy az igazság útján jó, tiszta lelkiismerettel meg tudjunk maradni. Ez egy hasznos dolog. Sokszor lehet hallani, hogy az ilyen embernek még lelke sincs, lelketlen. Ez az ember kiégett a lelkiismeretében. Nem számít, nem érez büntudatot, nem érzi, hogy ezen változtatni kellene, vagy, hogy ez így nem jó, sőt, teljesen meg van elégedve magával. A lelkiismeret megkeményedése miatt az ember nem érzi szükségét a kiigazításnak, a helyreigazításnak, a megtérésnek. Eljuthatnak ide a keresztények is, sajnos, amikor figyelmen kívül hagyják Isten Igéjét, amikor nem folytatnak önvizsgálatot.

A lelkiismeret az egyik legfontosabb ajándéka Istennek, amely segít eligazodni az erkölcsi kérdésekben, fenntartani a kapcsolatot Istennel. A Szent Szellem munkája révén a lelkiismeret megerősödik és irányt kap, hogy az ember hűségesen járjon Isten útján. Azonban fontos, hogy a lelkiismeretet folyamatosan tisztítsuk, formáljuk Isten Igéje által, hogy elkerüljük a torzulást, vagy a megkeményedést.

Egy másik téma, hogy mit tegyünk akkor, ha a lelkiismeret elítél bennünket? Hogy álljunk ahhoz a kérdéshez, amikor a lelkiismeret vádol? Ilyen vádlást éreztünk már mindannyian, nap, mint nap küzdelmeink vannak a lelkiismerettel. A lelkiismeret elítélő hangja gyakran büntudatként jelentkezik az emberben. Tehát büntudata van, lelkiismeret furdalása, inkább így mondanám, így a közismert. Amikor valamilyen erkölcsi hibát követünk el, vagy eltérünk Isten akaratától. Ez egy belső

figyelmeztetés, tehát nem Isten elutasítását jelenti – ismét hangsúlyozom –, hanem az Ő szeretetteljes hívását, hogy térjünk meg, rendezzük a dolgainkat az Ige szerint. Ez az a belső hang.

1János 3,19–20. Egyszerű fordítás

19. Így lehetünk biztosak abban, hogy az igazsághoz tartozunk. Így nyugtathatjuk meg a szívünket Isten előtt még akkor is, ha vádol bennünket a lelkiismeretünk, hiszen Isten sokkal hatalmasabb, mint a lelkiismeretünk, és mindent jól lát.

Ámen! Halleluja! A lelkiismeretfurdalás önmagában nem rossz, nem haszontalan érzés, hanem Isten kegyelmi munkájának része, amely arra ösztönöz bennünket, hogy ismerjük fel a céltévesztéseinket, igazítsuk ki magunkat. A lelkiismeret hangja figyelmeztet arra bennünket, hogy nem jó úton megyünk. A céltévesztéseink, a rossz cselekedeteink tönkre tudnak tenni bennünket, de ugyanakkor van lehetőség a helytállásra.

Hogyan válaszoljunk a lelkiismeret vádjaira? Semmiképpen ne úgy, hogy elítéljük magunkat. Semmiképpen ne úgy, hogy önkárhoztatásba kezdjük és ezt hosszú éveken keresztül tartjuk. Vannak emberek, akik hosszú-hosszú évekig, évtizedekig hibáztatják magukat és olyan súlyos önvádban vannak, hogy egyszerűen tönkre teszik a saját életüket. Tehát itt sem szabad a szélsőségekbe esni. Ha a lelkiismeretünk elítél minket, akkor fontos, hogy ne hárítsuk el azt az érzést, hanem nézzünk egyszerűen szembe vele. Az Újszövetség világos iránymutatást mutat arra, hogyan kezeljük az ilyen helyzetet. Ismerjük el először is saját magunknak, hogy igen, elrontottuk, eltévesztettük. Nyilván ehhez alázat kell, ehhez az embernek meg kell aláznia magát és a lényeg, hogy miután fölismertük, akkor térjünk meg belőle. Igazítsuk ki magunkat, ez a keresztény kötelességünk.

Most nem akarok az ószövetségbe menni, az egy másfajta szövetség volt, de ezért volt Isten szíve szerint való ember Dávid is. Az eszményi király az Ószövetségben az Dávid. Saul pedig a rossz király. Ha megnézed, Saul nem tett olyan gonosz dolgokat, mint Dávid és mégis az eszményi király Dávid. Miért? Pontosán a szíve miatt. Mert amikor eltévesztette a dolgokat, akkor nem volt benne gőg, hanem alázattal volt Isten felé. Azt mondta, hogy igen, Uram, ezt elrontottam, Te tudod, ismersz, vizsgálj meg engem, büntess meg engem, vagy csinálj, amit akarsz, csak a kapcsolatunkat ne vedd el tőlem! Ugyanennek a motivációnak kell lennie a keresztényben. Nem bujkálni kell Isten elől, mint amikor Ádám vétkezett, akkor a lelkiismerete miatt elbújt Isten elől. Vádolta a lelkiismerete, mert tudta belül, az ítélet megszületett a lelkiismerete által, hogy bűnös.

Tehát a büntudat helyes kezelése nem önkárhoztatás – még egyszer hangsúlyozom. Szükséges a megtéréshez az, hogy amikor lelkiismeretfurdalásod van, igazítsd ki magad! Nem szabad, hogy állandó teherré váljon. Isten nem akarja, hogy a múltbeli bűneink miatt keseregjünk, mégis ezt nagyon sokan teszik keresztények, sírniuk kell a bűneik miatt. Vannak ilyen gyülekezetek, ugyanis szerintük, ha a bűneid miatt nem sírsz, akkor nem tértél meg igazán. Amikor egy pogány Krisztushoz jön, akkor onnan állapítják meg, hogy igazán megtért, vagy nem, hogy sírt, vagy nem sírt. Mi köze az újjászületésnek a síráshoz? Mosolyogtok sokan, de sajnos ezek valóságosak a keresztény életben. Tehát nem szabad, hogy túlzottan reagáljunk a lelkiismeret vádjaira.

A helyes kezelése abban segít, hogy elkerüljünk két szélsőséget, ami a lelkiismeretfurdalásnál van. Az egyik az önvád és a kétségbeesés. Ez akkor jelentkezik, ha valaki nem fogadja el Isten megbocsátását és állandóan vádolja magát. Ezért kell, hogy tudjad, hogy ki vagy Krisztusban. Te megigazult vagy, igaz vagy Isten előtt, még akkor is, ha tiszta lelkiismeretből tiszta nagy butaságot csinálsz. Akkor is igaz vagy Isten előtt. Ezt tudni kell! Az önvád és a kétségbeesés akkor jelentkezik, ha valaki nem fogadja el Isten megbocsátását és állandóan vádolja magát. Ezek a büntudattal terhelt keresztények, akik még mindig azt írják magukról, hogy ők bűnösök is, meg igazak is, de az ember nem skizofrén. Nem lehet benned egy bűnös is, meg egy igaz is. A szellemem igaz, én megigazult vagyok Isten előtt, meg te is, ha Krisztusban vagy. Ennek ellenére, mint megigazult, vannak céltévesztéseink. Ez a túlzott önvád.

A másik szélsőség a közöny és az érzéketlenség, hogyha valaki figyelmen kívül hagyja a lelkiismeret figyelmeztetését, a büntudat eltompulhat, és a szív megkeményedhet. Ezt is írja a Biblia.

Milyen gyakorlatok vannak a büntudat helyes kezelésére? Nézzük meg, hogy mit ír az Írás a 2Korinthus 13,5-ben.

2Korinthus 13,5.

5. Vizsgáljátok meg magatokat, hogy hitben vagytok-é? Magatokat próbáljátok meg. Avagy nem ismeritek magatokat, hogy a Jézus Krisztus bennetek van? Kivéve, ha méltatlanok vagytok.

Te nem vagy méltatlan, mert te Krisztusban vagy. Tehát meg kell vizsgálni magunkat, hogy valóban hitben járunk-e, valóban hitben élünk-e. Tegyétek próbára magatokat! Mi az, ami még ebben segít? A másik dolog az imádság. Nagyon fontos, hogy Isten kegyelmét hittel elfogadjuk, kérjük és figyeljük az Ő vezetését, hogy elkerüljük a hasonló hibákat, ne essünk a szélsőségekbe.

Ami még nagyon fontos, Isten ígéreteinek a megvallása.

Róma 8,1.

1. Nincsen azért immár semmi kárhoztatásuk azoknak, akik Krisztus Jézusban vannak, kik nem test szerint járnak, hanem Szellem szerint.

Ne hagyj, hogy a lelkiismereted elítéljen, egy egészséges büntudat – vagy lelkiismeretfurdalásnak mondom inkább, így nem annyira félreérthető – a mi védelmünkre van, ezért Isten ajándéka. Ha nem lenne ez az emberben, akkor az ember egy érzéketlen tuskó lenne. Bocsánat, hogy így mondom, de ez az igazság. Ez az, ami nincs meg az állatokban, hanem az embert emelte Isten arra a rangra és méltóságra, hogy adott lelkiismeretet. Úgyhogy a lelkiismeret az Isten ajándéka. A lelkiismeretünket meg kell tisztítani, ahogy a Zsidókhöz írt levél mondja a 9,14-ben, hogy hangsúlyozza az Újszövetség, hogy Krisztus áldozata, most az úrvacsorában is volt róla szó, megtisztítja a lelkiismeretünket.

Zsidó 9,14.

14. Mennyivel inkább Krisztusnak a vére, aki örökkévaló Szellem által Önmagát áldozta fel ártatlanul az Istennek: megtisztítja a ti lelkiismereteket a holt cselekedetektől, hogy szolgáljatok az élő Istennek.

Tehát ez a tisztulás nem csak a múlt bűneire vonatkozik, hanem a jövőbeli bűnökre is, amiket el fogunk követni, céltévesztésekre, olyan rossz dolgainkra, amiket megteszünk a hústest indulatából, tudatlanságból, ismerethiányból, vagy akár szándékosan, bár ez nem helyes, ez nem egy keresztényi hozzáállás. Pontosan azért, hogy az Istennek teljes szívből tudjunk szolgálni és a rossz lelkiismerettel nem lehet Istent szolgálni.

Összegezzük, amiről most itt utoljára beszéltem. Amikor a lelkiismeret elítél minket, az Isten szeretetteljes figyelmeztetésének a jele, hogy térjünk vissza az Ő útjaira. A büntudat nem isteni ítélet, hanem lehetőség a megtérésre és a lelkiismeret megtisztítására. Jézus Krisztus áldozata által Isten teljes megbocsátást kínál mindannyiunknak és adott mindannyiunknak lehetőséget arra, hogy békességben és tiszta lelkiismerettel éljünk Isten előtt, az emberek előtt, önmagunk előtt. A gonoszság, a céltévesztés felismerése megtéréshez vezet el minket, elvezet minket a lelki szabadsághoz, amelyre Isten teremtett bennünket. Ámen! Köszönjük az Úrnak a kegyelmét!

*A függőleges vonallal jelzett igeversek más fordításból származnak.

A felhasznált bibliai versek a King James kiadás számozását követik.

